

MORAVSKÁ NÁRODNÍ OBEC

S B O R N Í K

textů a prohlášení vydaných Moravskou národní obcí
nebo MNO poskytnutých v uplynulém období

BRNO

II. 1991

Po přečtení vrátit SR MNO.

S b o r n í k   o b s a h u j e

- teze, zpracované Moravskou národní stranou; s nimi MNO v zásadě souhlasí, až na to, že podle Moravské národní strany je základem národní hledisko. MNO uznává existenci moravského národa bez ohledu na to, kolik obyvatel Moravy se k moravské národnosti hlásí, ale za základ uspořádání staví občanské hledisko
- usnesení Moravského kulatého stolu čís. 3, 4, kde jsme byli zastoupeni
- stížnost na informovanost o moravských demonstracích v ČST i s odpovědí /neodpovídající na naše konkrétní dotazy/
- zápisy z jednání s politickou reprezentací slovenskou a českou, kde byla MNO rovněž zastoupena
- foto z naší účasti na demonstracích v lednu a v březnu t.r.

MORAVSKÁ NÁRODNÍ STRANA

Orlí 16, 600 00, ☎ 242 75

IČO : 15526453

Bankovní spojení : Česká státní spořitelna Brno, číslo účtu : 2687345 - 628

Téze Ústavy Moravskoslezské republiky

Návrh Ústavy Moravskoslezské republiky předložený veřejnosti Moravskou národní stranou vychází z politických, kulturních a státoprávních tradic Velké Moravy, Moravského markrabství, Slezského vévodství a Země Moravskoslezské. Návrh ústavy se v preambuli odvolává na sebeurčovací právo národů jako nositelů politických a kulturních práv. Podle navrhovatelky - Moravské národní strany - by měla být ústava přijata ze svrchované moci moravského a slezského národa.

Návrh Ústavy Moravskoslezské republiky upravuje pouze státní zřízení Moravy a Slezska. Případné zapojení do širšího státního celku ponechává moravskoslezské politické a státní reprezentaci, která by s dalšími státotvornými národy dnešního Československa uzavřela státní smlouvu.

Moravská národní strana předpokládá, že moravskoslezská politická reprezentace uzavře smlouvu se slovenskou a českou politickou reprezentací o budoucí podobě československého státu. Tato smlouva se stane určujícím vodítkem pro uzavření státní smlouvy, jejíž součástí by mělo být vymezení kompetencí.

Moravská národní strana se bude zasazovat, aby se Československo změnilo ve federativní stát s konfедераčními prvky, který by tvořila republika Česká, Moravskoslezská a Slovenská.

Předložený návrh ústavy je 1. pracovní verzí, takže některé články obsahují variantní řešení.

Hlava I. návrhu Ústavy Moravskoslezské republiky obsahuje základní ustanovení. V čl. 1 je Moravskoslezská republika /varianty názvu : Moravskoslezská země, Moravská země, Republika Moravy a Slezska/ charakterizována jako demokratický státní útvar, který usiluje vytvořit široký prostor pro iniciativu občana nebo jako samostatných orgánů. ●

Morava a Slezsko jsou podle tohoto článku považovány za společný domov moravského a slezského národa. národních menštin a

etnických skupin. Hranice Moravskoslezské republiky jsou určeny historickými hranicemi Moravy a Slezska vůči svým sousedům. Hlavním městem budoucí republiky je Brno a Olomouc a moravskoslezský parlament rozhodne do kterého ze dvou historických hlavních měst bude soustředěna státní a administrativní moc. V základních ustanoveních je zdůrazněno v čl. 8, že Moravskoslezská republika se opírá o samosprávu měst, obcí a jejich svazků /okresů či krajů/. V ústavě je vyjádřen závazek, že Moravskoslezská republika bude podporovat a pomáhat rozvíjet etnografické a kulturní regiony Moravy a Slezska. Chápe etnografickou a kulturní různorodost Moravy a Slezska jako přednost tohoto území a nikoliv brzdu pro státní a administrativní moc.

V druhé hlavě návrh Ústavy Moravskoslezské republiky pojednává o právech a povinnostech občanů. Již v základních ustanoveních je konstatováno, že práva a povinnosti občanů Moravy a Slezska vychází z Listiny lidských práv a svobod a tato ústava nesmí být vykládána v rozporu s principy uvedené Listiny. Druhá hlava zahrnuje vedle práva na život i osobní a politická práva občanů. Poté následují sociální práva a výčet občanských povinností.

Třetí hlava upravuje pravomoc Moravskoslezského sněmu, který charakterizuje jako představitele národní svrchovanosti a svébytnosti moravského a slezského národa a pokračovatele státoprávních tradic Moravy a Slezska. Moravskoslezský sněm je nejvyšším orgánem státní moci v Moravskoslezské republice. Sněmu předsedá prezident Moravskoslezského sněmu, který je hlavou republiky.

Ve čtvrté hlavě je upraveno postavení vlády Moravskoslezské republiky, která je nejvyšším výkonným orgánem státní moci republiky. Návrh ústavy předpokládá, že vláda bude rozhodovat ve všech záležitostech jako kolektivní orgán. Zákonem Moravskoslezského sněmu by mohlo dojít k zřízení příslušných ministerstev.

Pátá hlava se týká soudní moci v Moravskoslezské republice. Zejména je zde upraveno postavení ústavního soudu

Moravskoslezské republiky, který se skládá z pěti soudců doživotně jmenovaných na návrh sněmu jeho prezidentem.

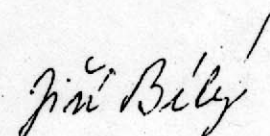
Předposlední šestá hlava, která je umístěna před ustanovení přechodná a závěrečná, se týká administrativního členění republiky, které vychází z principu výrazné správní decentralizace. Moravskoslezská republika bude rozdělena na okresy, které budou respektovat geografické, ekonomické i etnografické zvláštnosti.

Kompletní znění návrhu Ústavy zpracovaného Moravskou národní stranou bude projednán v příslušných komisích Moravsko-slezského občanského parlamentu a Moravsko-slezského kulatého stolu a poté bude předložen k veřejné diskusi.

Za LNS :

Ing. Ivan Dřimal
předseda

JUDr. Jiří Bílý
člen výkonného výboru

V Brně dne : 17. 3. 1991

Usnesení 3. moravsko-slezského kulatého stolu

Dne 11. 2. 1991 se v Brně sešli zástupci politických stran, hnutí a sdružení působících na Moravě a ve Slezsku ke 3. kulatému stolu.

V úvodu zasedání byli seznámeni se zprávou ministra vlády ČR dr. J. Šabaty a poslanců ČNR a FS o výsledcích jednání české vlády ve Lnářích, která v cílovém řešení odpovídají stanoviskům účastníků zasedání - přetvořit ČSFR ve spolkový stát.

V souvislosti s tím Moravsko-slezský kulatý stůl iniciuje ustavení skupiny odborníků, kteří se budou zabývat zpracováním návrhu moravsko-slezské, ev. moravské a slezské ústavy. Dále se účastníci moravsko-slezského kulatého stolu dohodli na vytvoření 10 členné pracovní skupiny, která povede v období do 4. kulatého stolu jednání se slovenskou i českou politickou reprezentací.

V závěru byl požádán ministr české vlády dr. J. Šabata, aby tlumočil české vládě požadavek účastníků moravsko-slezského kulatého stolu, aby při sčítání obyvatelstva byl samostatně vyhodnocen počet obyvatel hlásících se k moravské a slezské národnosti.

V Brně dne 11. února 1991

N á v r h   u s n e s e n í

z jednání IV. Moravskoslezského kulatého stolu, konaného dne
18. března 1991 v Brně

Účastníci jednání se shodli na závěrech:

1. požadují přetvoření ČSFR na trojdílný spolkový stát, v němž by země (republika) Moravskoslezská zaujala rovnoprávné postavení s republikou Českou a Slovenskou.
2. odmítají návrh federální ústavy předložený prezidentem republiky, jelikož nepočítá s Moravou a Slezskem coby rovnoprávným a státotvorným subjektem.
3. vyzývají Federální shromáždění k urychlenému přijetí takového zákona o referendu, aby mohly být objektivně zjištěny názory obyvatel Moravy a Slezska na státoprávní uspořádání.
4. a) doporučují i nadále jednat s politickou reprezentací Slovenské republiky za účelem vysvětlování stanovisek občanů Moravy a Slezska na státoprávní uspořádání ČSFR.
b) uskutečnit v. Moravskoslezský kulatý stůl v Olomouci a přizvat k němu zástupce poslaneckých klubů z České národní rady a Federálního shromáždění, včetně předsedy České vlády a předsedkyně ČNR.
c) urychlit práce na vypracování návrhu ústavy pro zemi (epubliku) Moavskoslezskou.

V Brně 4. března 1991

Vážený pane Kantůrek,

v sobotu dne 2. března t.r. došlo ve všech moravských velkoměstech k protestním demonstracím, z nichž největší byla v Brně. Zúčastnilo se jí několik desítek tisíc lidí, kteří požadovali urychlené řešení moravské otázky. Tuto demonstraci, trvající dvě a půl hodiny, snímala 1. Čs. televize a vysílala na 3. programu.

Šot, vysílaný ve večerním Deníku ČST, byl dlouhý 30 sec, z toho polovina byla věnována dr. Sládkovi, jednomu ze třiceti přizvaných řečníků. Druhá polovina záběru byla na doc. Bártu a brněnské náměstí.

Z koncepce Vašeho šotu vyplývá zřejmá snaha zdiskreditovat moravské hnutí a přičítat mu cíle, které nesleduje. Rovněž odhady počtu demonstrujících byly Vašimi moderátory podstatně sníženy.

Touto formou úmyslně zkreslujete skutečnost a stavíte se na pozici svých komunistických předchůdců. Slova o "širokém spektru politických názorů" jsou ve Vašem podání jen prázdnou frází. Proti Vašemu počínání protestujeme a svůj protest posíláme na vědomí :

- předsedovi federál. shromáždění
- premiérovi vlády ČSFR
- tisku

mluvčí za společnou radu
Moravské národ. obce Brno

ing. Jar. Krábek

dr. Frant. Novák

ČESKOSLOVENSKÁ TELEVIZE

Jindřišská 16, p. příhr. 883 111 50 PRAHA 1

Moravská národní obec
Ing. Jar. Krábek

VÁŠ DOPIS ZNAČKY / ZE DNE

NAŠE ZNAČKA

VYŘIZUJE / LINKA

PRAHA DNE

VEC

Čapek/3680

25.3.1991

Vážený pane,

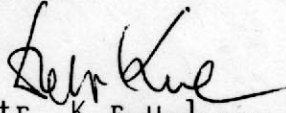
po přešetření Vaší stížnosti, kterou jsme z předsednictva vlády ČSFR obdrželi dne 20.3.91, Vám sdělujeme:

Deník ČST byl dne 2.3.91 vysílán v prodloužené délce 25 minut a obsahoval 28 příspěvků. Z toho byly tři věnovány demonstracím v moravských městech a měly celkovou délku 2 minuty 40 sekund. Více nebylo možné do tohoto pořadu zařadit, avšak navíc byly tyto události tentýž den zpracovány do pořadu Minuty dne, kde byly vysílány záběry z Ostravy a Brna a dále v pořadu Aktuality, kde byly odvysílány další dva šoty.

Současně s televizním štábem Redakce zpravojství, natáčeli při demonstracích i pracovníci studia ČST Brno, kteří své materiály odvysílali v pondělí dne 4.3.91 ve zvláštním pořadu na okruhu ČTV ve 20 hodin.

Domnívám se proto, že Vaše obvinění ze snahy o diskreditaci moravského hnutí není oprávněné.

S pozdravem

Dr. Petr Krábek
ČESKOSLOVENSKÁ TELEVIZE PRAHA
ŠÉFREDAKTOR ÚSTŘEDNÍ REDAKCE
TELEVIZNÍCH NOVIN
Redakce zpravodajství ČST
ČESKOSLOVENSKÁ TELEVIZE PRAHA
ÚSTŘEDNÍ REDAKCE
TELEVIZNÍCH NOVIN

Co: Úřad předsednictva vlády
ČSFR

TELEFON

BANKOVNÍ SPOJENÍ
SBČS PRAHA 1
číslo účtu
2234 - 011

IČO
027 383

DÁLNOPIŠ

TELEGRAMY

Zpráva

o jednání delegace Moravskoslezského kulatého stolu
v Bratislavě dně 18.2.1991

Účast: Ing Fr. Vymazal /ČSL/

Ing Pavel Tolnet /KDS/, posl. ČNR

Ing Jarosl. Krábek /Moravská národní obec/

Ing Jiří Drápela /ČSS/

JUDr Miroslav Richter /MOH/

RnDr Martin Tichý /Strana zelených/

Delegace se setkala a jednala s představiteli
KDH /p. Petík a spol./, VPN- p. Flamík, Horský-posl- ES/
BSS - předseda *p. Holušík a spolupracovníci*

KDH - nebude bránit, aby se Morava konstituovala jako
samosprávná republika na národním principu.

/To ovšem odporuje pozdějším prohlášením J.Čarnogurského
a Fr. Mikloška, kteří odmítají trojfederaci /.

Představitelé KDH vysvětlili moravské delegaci svůj
pohled na státoprávní uspořádání, budované od občana.
Slovenskou reoubliku chtějí mít jako severní a svrchova-
ný státotvorný subjekt, spojený s Českou republikou
v rámci konfederace.

Pojem "spolkový stát" chápali v tom smyslu, že by se
Slovensko muselo rozdělit na několik zemí. Údajně tento
názor získali z okolí p. M: Čalvy !!!/

Zástupci KDH doporučovali konstituovat se nejdříve
Moravskou národní radu/Moravský zemský sněm/, oběma měli
rovnoprávnou platformu pro společná jednání se slovenskou
i českou politickou reprezentací.

Návěrací položili otázku: Kdy Morava přechází, aby federální
zákon byly z Prahy přestěhovány na Moravu, do čeho si do
Slovenska?

VPN- bylo konstatováno, že VPN je pro federaci, v případě
trojfederace, ~~znamená~~ se musí všechny kompetenční zákony
uzavřít znovu. Problém Moravy musí vyřešit nejprve ČR a ČV.

Návrh: Požádejte, aby na Moravu byly přesunuty federální
zákon.

BSS - zástupci BSS podotkli, že Slovensko si myslí, ale ta-
ké v budoucnu hodlá podržet svoji integritu.

Slováci neodmítají jednat s Moravou, ale nepřijmou ústavu, kde jim bude hrozit přehlasování v poměru 2 : 1 .

Před přijetím Ústavy ČSFR je nutno jednat se všemi zainteresovanými stranami, tedy také s Moravou.

Slovenská ústava je hotová, schází doplnit kompetence.

Slovenská ústava vychází ze státnosti Velké Moravy a prosazuje rovnost národů. Státoprávní uspořádání chápe od spodu - od občana k federaci, nikoliv naopak.

Ze suveréna uznávají národ a pokud se části svých práv vzdá ve prospěch federace, musí to pro něj být výhodné.

V případě , že se Moravané prohlásí za národ, nic a nikdo nemůže bránit vzniku jazyka jeho samosprávy.

Názor:- dotaz: Proč Morava nepožádá, aby centrum federace, hlavní město, bylo umístěno na Moravě, v Olomouci nebo v Brně ? Bylo by to vhodné pro všechny !

V budoucím FS chtějí mít Slováci paritní zastoupení, nikoliv poměrné ! Přestože zatím neuvažovali o trojfederaci, doporučují urychleně vytvořit Moravskou národní radu /MS zemský sněm /, abychom mohli schválit zemskou /republikovou/ ústavu.

Celkový dojem: Mise byla úspěšná, objasnila požadavky Moravy a Slezska na obnovu samosprávy a byly získány cenné poznatky o názorech slovenské politické reprezentace na státoprávní uspořádání ČSFR.

Zapsal: Ing Jiří Drápela

Setkání delegace kulatého stolu s dr. J. Čarnogurským
v Bratislavě dne 4. března 1991

---

1. Cílem mělo být jednání s představiteli vlády SR a SNR. Vzhledem ke krizi ve VPN byla cesta zredukována pouze na jednání s J. Čarnogurským, který přizval kompletní špičku KDH (K. Viktorín, I. Čarnogurský, Ján Klepáč, Ján Petrík, Ivan Simko).
Bylo vidět, že KDH na tomto setkání záleží. Přitom byli CSSD, CSL, Strana zelených a MOH.
2. J. Čarnogurský zdůraznil, že Slovenská vláda i KDH chtějí společný stát, který ale nesmí mít tak unitární podobu jako dnešní CSFR. Zopakoval návrh KDH, aby svrchované suverénní republiky, které budou tento stát tvořit (lhostejno, zda budou dvě či tři) uzavřely spolu smlouvu, v níž stanoví jaké pravomoci svěří prezidentovi, federální vládě a Federálnímu shromáždění. Výsledný stát by měl mít podobu konfederace zejména proto, aby nemohlo dojít k přehlasování jedné z republik.
3. Bylo nám vysvětleno, že na Slovensku jsou síly, které jdou ve svých požadavcích mnohem dál než KDH. Tyto síly připravují na 14. 3. demonstraci s cílem osamostatnit Slovensko. Proto je KDH tak neústupné ve svých požadavcích a proto tlačí na dokončení a zveřejnění návrhu slovenské ústavy.
4. Při setkání zazněly ^{tyto} zajímavé myšlenky:
  - Češi (a hlavně Praha) tak dlouho potlačovali identitu Moravy a Slovenska až přišli o identitu vlastní
  - Morava je dnes v situaci Slovenska r. 1918
  - Slovenská ústava používá místo pojmu "národní rada" pojem "Sněm"
  - má-li se Morava určitým způsobem osamostatnit a zúčastnit se na tvorbě federace jako samostatný subjekt, musí se rozhodující politické strany na Moravě dohodnout.
  - při vstupu do Evropy se udrží jen takový územní celek, který bude mít fungující ekonomiku, která bude podstatným způsobem ovlivňovaná z jednoho centra (Slovensko chce být takovým územím).

Hand

Z á z n a m

z jednání zástupců Moravskoslezského kulatého stolu v ČNR dne
11. března 1991 v Praze

Jednání se zúčastnili: za HSD-SMS ing. Zdeněk Tichý
za MOH JUDr. Miroslav Richter
za ČSS ing. Jiří Drápela
za Moravskou národní obec ing. Jar. Krábek
za Stranu zelených dr. Bohumil Pokorný
za Občanské hnutí (OF) byla delegována
ve dvojčlenné roli zástupce Moravy a
Slezska a zároveň předsedkyně ČNR
JUDr. Dagmar Burešová

V návaznosti na závěry III. Moravskoslezského kulatého stolu uskutečnila pověřená pracovní skupina jednání, které zahájil ing. Zdeněk Tichý, zástupce HSD-SMS, s předsedkyní ČNR JUDr. D. Burešovou a premiérem české vlády JUDr. Petrem Pithartem za účasti místopředsedů ČNR pánů Kasala a Malíka, poslance ČNR p. Vlacha, ministra české vlády p. Ježka a dalších.

Smyslem setkání bylo informovat výše uvedené představitele o stanoviscích moravskoslezských politických stran, hnutí a sdružení, zúčastněných u Moravskoslezského kulatého stolu, k problematice "Moravské otázky". Moravští zástupci rovněž informovali přítomné o některých výsledcích jednání se slovenskou politickou a vládní reprezentací. Moravští zástupci odmítli spojovat otázku státoprávního postavení Moravy a Slezska se současnou politickou situací na Slovensku. Po sdělení stanovisek české vlády, ČNR a moravských zástupců bylo hovořeno:

- o principech utváření politické reprezentace Moravy a Slezska
- o principech státoprávního uspořádání České republiky a České a Slovenské Federativní Republiky
- moravskoslezští zástupci vyjádřili nespokojenost s výchozími principy a obsahem prezidentského návrhu ústavy, která vychází pouze z dvoučlenné federace a opomíjí požadavky Moravy a Slezska na obnovu samosprávy
- stejně tak byl vysloven nesouhlas se složením komise pro přípravu ústavy čs. federace, v níž nejsou zastoupeni zástupci Moravy a Slezska
- zástupci Moravskoslezského kulatého stolu odmítli argumentaci tzv. Brnocentrismem jako účelovou a spekulativní, mající za cíl

- bagatelizovat moravskoslezské snahy po obnově samosprávy
- znovu byl předložen a projednáván problém chápání Moravy se Slezskem jako státotvorného subjektu, k němuž předseda české vlády P. Pithart zaujal silně zužující výklad
  - zástupci Moravskoslezského kulatého stolu byl vysloven požadavek na vytvoření mechanismů zabraňujících majorizaci moravských poslanců v České národní radě.

Jelikož nebyl vytvořen dostatečný časový prostor pro jednání (pro časové zaneprázdnění představitelů české vlády a ČNR), nedošlo k úplnému objasnění vzájemných stanovisek a v jednání bude pokračováno. Moravskoslezští zástupci vyzvali představitele české vlády a ČNR k dalšímu projednání výše uvedených témat v plénu Moravskoslezského kulatého stolu. I tato otázka zůstala otevřená.

